І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 240. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. 24-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1964 No. 240. VOL. LXXI

ЗДА БУДУЮТЬ НОВИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ЛІТАК-ВЕЛИКАН

Джансон Ситі, Тексас. — 22-го грудня президент Джансон затвердив проєкт побудувати величезний військовий транспортовий літак, найбільший у світі, який зможе перевозити 700 вояків, перелітаючи Атлантик із швидкістю 550 миль на годину. Про цей проєкт повідомив секретар оборони Роберт МекНамара після конференції з Президентом, з яким обговорювано бюджет оборони на 1966-ий рік. Президент погодився, щоб в бюджеті була сума $157 000 000 на початкові праці для здійснення цього проєкту. Пізніше треба буде ще видати один більйон долярів, щоб збудувати цілу фльоту таких літаків, яких мають випродукувати 58 штук. Ці літаки мають перевозити військові транспорти і воєнне влаштування. Але ці літаки - великани зможуть бути вживані також і для торговельних цілей та перевозити цивільні товари. Секретар оборони заявив, що будова цього літака не має нічого спільного з пляном збудувати цивільний пасажирський літак, який летів би із швидкістю 2 000 миль на годину. МекНамара повідомив також, що віце - шеф штабу летунства генерал Джан МекКоннелл має бути найменований на шефа штабу летунства після того, як генерал Куртіс ЛеМей відійде на емеритуру 1-го лютого 1965 р. На думку секретаря оборони оборонний бюджет на 1966-ий рік має бути на $500 000 000 менший від бюджету в цьому році, який є передбачений у висоті $49 800 000 000. Ці нові літаки-великани мають марку СХ, вони мають бути готові до 1968-го або 1969-го року, вони зможуть вести від 500 до 700 осіб, коло 600 озброєних вояків. Засяг їхнього лету становить від 5 000 до 7 000 миль, залежно від тягару, що його везтимуть. МекНамара сказав, що в бюджеті є велике число нових проєктів, але з огляду на військову тайну про них не може говорити. Президент погодився на те, щоб вивчали справу транспортового пасажирського літака, який зможе летіти із швидкістю більшою від звука. Секретар оборони заявив, що хоч він плянує поменшити оборонний бюджет на $500 000 000, то збройна сила цієї країни буде скріплена і буде вповні вистачальна на те, щоб обороняти ЗДА на випадок потреби. МекНамара заявив, що випродукування нового траспортового літака СХ зовсім не зменшить число збройних сил, як про це думав дехто із журналістів. Нові літаки тільки збільшать готовість тих 8-ох бойових армійських дивізій. Европейські союзники ЗДА дуже чутливі на те, щоб ЗДА не зменшували своїх збройних сил, і заява секретаря має на цілі заспокоїти їх щодо числа оборонних сил цієї країни. Нові літаки СХ мають продукувати Компанія Даґлєс, Корпорація Лакгід і Компанія Буїнґ, але покищо ще немає остаточного рішення в цій справі. Закриття численних військових баз у ЗДА і за кордоном дозволяє на ощадність в бюджеті оборони. Директор Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації Джеймс Вебб обговорював з Президентом, які ощадності можна зробити в цій аґенції.

Ліберальні республіканці стараються здобути впливи в партійному проводі

Вашингтон. — Між провідними діячами Республіканської партії загострюється боротьба за те, хто має своїти в її проводі після нещасливих для партії виборів в дні 3-го листопадна. Сенатор Голдвотер, переможений кандидат на президента, скликав збори малої групи партійних провідників на 21-го грудня, щоб підтримати голову Крайового Республіканського Комітету Діна Бирча, проти якого ведеться гостра кампанія серед більшости партійних провідників, які домагаються його резиґнації. Одночасно один із провідних ліберальних республікнанців конґресмен із Ню Йорку Джан В. Ліндсей заявив в радіовому інтерв'ю, що ліберальна група республіканських конґресменів старається про те, щоб мати більший вплив в партійному проводі. Ліндсей сказав, що він сам не старається про провід, але заявив, що конґресові лібералі не є вдоволені з дотеперішнього провідника республіканської меншости в Палаті Репрезентантів — конґресмена з Індіяни Чарлза А. Галлека, який підтримував кандидатуру сен. Голдвотера. Ліберальна група конґресменів не є вдоволена і з конґресмена Джералда З. Форда з Мишиґену, який заявив, що старається про те, щоб обійняти провід над республіканцями в Палаті. На думку конґресмена Ліндсея і конґресмен Форд не є кращий за Галлека, і тому ліберальні республіканці повинні подбати щоб скористати зі змагання між Галлеком і Фордом та вибрати на провідника якогось ліберальнішого республіканця. В політичних колах не сподіваються, щоб скликана сен. Голдвотером конференція допомогла Бирчові втриматися на теперішньому пості.

Українські пісні на телевізії в Бостоні, Масс.

Бостон, Масс. — (сяц) В суботу, 26-го грудня між годиною 5:30 і 6:00 вечором виступить з кількома піснями на телевізійному каналі ч. 5 в Бостоні мандолінова оркестра Ю СУМА при Осередкові СУМА в Бостоні, під мистецьким керівництвом Миколи Калініченка. Виступ відбудеться в рамках програми „Ютс он Парейд", яку організує Вест Рокcбурі скул оф Мюзік. Заходи про участь мандолінової оркестри зробив Михайло Возьний, референт зовнішніх зв'язків осередку СУМА. Це вже є другий раз, що згадана програма запросила до участи мандолінову оркестру ЮСУМА в Бостоні.

Копальня нафти на подвір'ї інж. Родіона Сліпого в Лос Анджелесі

Лос Анджелес. — Інженер механік в повіті Лос Анджелес Родіон Сліпий та його дружина довший час дивувалися, чому на їхньому подвір'ї ніщо не хотіло рости. Вони думали, що це газ виходить із рур, але механік газової компанії не знайшов жадної вади в газопроводах. Аж одного дня він знайшов біля дому, в якому живе вже три роки, нафтову ропу. Інженер Сліпий дістав дозвіл збудувати резервуар 10 стіп завглибшки і сконструював таку систему, що помпує ропу до окремого збірника. Тепер що тижня приїжджає авто - цистерна, яка забирає 2,000 ґальонів нафтової ропи, платячи за неї місячно $500. Ця „система" є таємницею інженера Сліпого, який відкинув пропозицію нафтової компанії купити його площу з нафтою, бо автомат працює для нього, а він інкасує тільки готові гроші.

У Різдвяну пору

Найбільш типовим явищем різдвяної пори в Америці є яскраво освітлені ялинки, що їх видно у вікнах домів вздовж вулиць, на найвидніших і найкращих площах місті і осель. Прикрашують вони і столицю ЗДА. Велика ялинка в городі Білого Дому навпроти обеліску Вашинґтона — яку й видно на цій фотознімці — є „національною ялинкою", яку засвічує президент ЗДА, започатковуючи цим офіційльно різдвяну пору в країні.

ЗБЕРІГАЙТЕ ХРИСТИЯНСЬКОГО ДУХА

РІЗДВЯНИЙ ПРИВІТ МИТРОПОЛИТА КИР АМВРОЗІЯ СЕНИШИНА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ НА БАТЬКІВЩИНІ, ПЕРЕДАНИЙ „ГОЛОСОМ АМЕРИКИ"

Дорогі в Христі Брати і Сестри, в Україні і поза Україною сущі, вітаю Вас старохристиянським привітом: Христос Рождається!

Наблизився празник Різдва Христового, що завжди був не тільки святом цілого християнського світу, але й української сім'ї, яка у Свят-Вечір засідала до столу і висловлювала взаємні святочні побажання. Дочки й сини українського народу бажали б зійтися і в ці Різдвяні свята, та воєнний буревій порозкидав їх по всьому світу, а теперішні кордони із залізними заслонами не дозволяють засісти разом, щоб спожити святу вечерю. Проте, користаючи з радіової станції „Голосу Америки", мило мені передати Вам святочні різдвяні побажання від Ваших приятелів, рідні, друзів і знайомих, що живуть на вільній землі Вашинґтона. Також і від себе складаю щирі побажання усім Вам, що живете по містах і селах, у колгоспах України й поза її межами. Нехай Милосерний Господь опікується Вами, а Пречиста Діва Марія береже від усього злого. Українським родинам бажаю —сили християнського духа, щоб могли встоятись проти затій релігійних і народних ворогів. З Енциклопедії, що вийшла в Києві 1963 року, довідуємося, що в Україні треба ще 10 років, щоб покінчити з недостачею помешкань для людей, а інших десять років треба на те, щоб були впорядковані мешкання для кожної сім'ї. Тому з нагоди Різдвяних Свят бажаю Вам також і дочасних дібр, які є конечні для вдержання родинного життя.

Родина — це суспільність, яка постає з подружжя чоловіка і жінки та дітей, що родяться з того подружжя. Виховники, свідомі своєї відповідальности, завжди розуміли, що майбутнє народу у великій мірі залежить від морального стану родини. Морально здорові родини є тривкою основою свого народу та запорукою його кращої будучности. Щоб український нарід був морально здоровий, він мусить мати морально здорові родини. Християнська релігія в українських родинах завжди була великим фактором моральної сили народу. Завдяки цій моральній силі ані кріпацтво, ані переслідування не змогли знищити українського народу. І в сьогоднішні тяжкі часи нашого народу, християнська мораль в українських родинах є його найміцнішою остоєю.

Однак є такі, що поборюють релігію, ширять матеріялістичний світогляд. Вони думають, що без релігії вдасться їм збудувати щасливе життя на землі, але ті сподівання їх завели. Як поступ техніки ніколи не заступить моральних християнських вартостей, так і відхід від Бога ніколи не ущасливить людини. Також система шкіл без навчання релігії є далека від тривкої будови щасливого суспільства, а тим більше народу. Така система навчання — це будівля без основ, яка довго не може встоятись. Твердження деяких учених, що релігія протирічить науці, не згідне з правдою. Християнська релігія походить від того самого відвічного Джерела — Бога, що створив всесвіт і чудову в ньому природу. А Бог, від якого походить всесвіт і релігія, не може собі протирічити. Зате помиляються деякі вчені у своїх навчаннях, а через свою мильну логіку дійшли до протирічности.

Фундаментом родинного життя мусить бути християнська релігія, без якої не можна розв'язати багато проблем подружнього і родинного життя. Сьогодні є багато без релігійних подруж, що бажають тільки вживати приємностей і розкошей, а відсувають від себе подружню відповідальність та родинні обов'язки й тягарі, які випливають з подружнього життя. Пам'ятайте, дорогі в Христі, про те, що хто валить релігійні і моральні основи родини розводами, той заподіює більше шкоди своєму народові, як заподіяли останні дві світові війни, різні епідемічні хвороби чи відомий голод в Україні. Ті нещастя знищили багато українського народу, але вони проминули, а безбожність в родинах та упадок християнської моралі далі ширяться в застрашаючий спосіб.

Завмирає родинний дух в тих родинах, в яких нема християнського ідеалу — Бога. Ті родини з жалем у серці дивляться, як безповоротно пропадають у них такі родинні зв'язки, як єдність, згода і любов.

Дорогі в Христі Брати і Сестри, не усувайте з Ваших родин християнської моралі і релігії, бо християнська релігія ущасливлює батьків, чинить зразкові матері та чесні сини і дочки. —Тільки релігія може створити в родині правдивий ідеал.

Збережіть християнського духа у своїх родинах та передайте світло Христової віри своїм дітям, внукам і правнукам. Почитання правдивого Бога та збереження Божих законів запевнить Вам справжнє сімейне щастя, взірцеву згоду, любов і порядок. Цього я Вам від щирого серця бажаю.

ХРИСТОС РОДИВСЯ!
СЛАВІМ ЙОГО!

У Різдвяному Посланні Папа закликає світ до миру і братерства

Рим. — Увечорі 22-го грудня Святіший Отець Павло VI оприлюднив своє Різдвяне Посланіє „до всіх людей кожного віку, усіх країн, усіх віровизнань". Спіритуальний лідер Католицької Церкви, що нараховує понад більйон вірних, у своєму святковому посланії виступив за братерство і роззброєння, проти расової, клясової і національної боротьби. З особливим натиском висловлено в посланії тривогу й занепокоєння з приводу нагромадження на землі жахливої смертоносної зброї. Мілітаризація світу забирає велетенські суми грошей та зусилля людей, потрібні для гуманітарних заходів, тримає маси в напруженому очікуванні війни. Папа назвав мир, базований на посиленому озброєнні — протилюдським і закликав світ до роззброєння. Своє посланіє, читання якого тривало 25 хвилин, Папа Павло VI виголосив по радіо у Ватикані. Його передавали радіо й телевізійні станції в Італії та в деяких европейських країнах, а також у ЗДА. Вітаючи з народженням Сина Божого, в тому числі також не католиків, Папа підкреслив, що тоді, коли у світі триває посилене та надзвичайно коштовне озброєння, на землі — „криком кричать голод і убогість, хвороби і темнота"... Висловив також жаль з того приводу що релігія подекуди є переслідувана, заборонена і навіть карана силами влади. Святіший Отець закликав бути толерантним до інших віровизнань, жити в дусі згоди й братерства, „в дусі солідарности між людьми". В такому аспекті жадні приватні інтереси не можуть бути поставлені вище оправданих домагань соціяльної справедливости. Демократія повинна перемогти всі перешкоди, які ще стоять на шляху до ефективного братерства усіх людей. До головних перешкод на шляху до поступу й братерства Папа Павло VI зачислив націоналізм та випливаючий з нього імперіялізм, а також різні прояви расизму. Клясові бар'єри назвав він головнив джерелом незгод у новому суспільстві. У кінці Різдвяного Посланія Папа підкреслив, що нині світ особливо потребує братерської любови і згоди всього людства.

Британія буцім-то стурбована атомовою співпрацею ЗДА і Франції

Лондон. — Західні кореспонденти в Лондоні твердять, що в британських колах некорисне враження зробили останні наполегливі заходи американської дипломатії, щоб замиритися з Францією. Зокрема британців буцім-то турбує згода Вашинґтону на приїзд високих французьких старшин до головної кватири Стратегічного Летунського Командування в Омага, щоб узгіднити цілі на території Совєтського Союзу, які — у випадку війни — були б обстрілювані американськими і француз. атомовими бомбами. Ракет, як відомо, французи ще взагалі не мають. Британські дипломати буцім-то звернули Вашинґтонові увагу, що це не добре скріплювати французів в їхньому змаганні до суверенної нуклеарної збройної сили, тоді, коли Британія зрікається всієї цієї нуклеарної сили та передає її до розпорядження НАТО. Британці бояться, що такий розвиток американсько - французьких взаємин може скріпити консервативну опозицію в Британії, яка гостро поборює зречення соціялістичним урядом самостійної британської атомової збройної сили. З американського боку нібито запевняють, що Америка не постачає Франції матеріялу для розвитку ядрової зброї.

Чомбе мав у Брюсселі тайну нараду

Брюссель. — Конґолійський прем'єр Мойсе Чомбе мав в минулу суботу 19-го грудня ц. р. таємну нараду з представниками ЗДА й Бельгії в бельгійській столиці, куди він приїхав, бувши перед тим у Римі, у Мюнхені і Бонні, де він старався за кредити для Конґа. За газетними вістками, американські і бельгійські дипломати буцім то дораджували Мойсе Чомбе шукати політичної розв'язки в громадянській війні в Конґо, себто зреорганізувати свій уряд так, щоб прийняти до нього й представників лівої опозиції. Однак з американської сторони появилось заперечення тієї вістки з поясненням, що ЗДА не намовлятимуть конґолійського уряду до поступок тим повстанцям, які знущалися і вбивали американців.

Українські філологи на з'їзді Американської Асоціяції Модерних Мов у Ню Йорку

Скрентон (В. Лев) — Цьогорічний науковий з'їзд членів Асоціяції Модерних мов відбудеться в Ню Йорку, 27-30 грудня 1964 р. в готелях Статлер-Гілтон і Шератон-Атлантік. Як кожного року, так і цього беруть у ньому участь українські науковці філологи професори американських і канадійських високих і середніх шкіл. З доповідями виступають цього року у секції мовознавства проф. Ярослав Рудницький з Вінніпеґу і проф. Володимир Жила з Тексасу, в середу після полудня. Крім них інші беруть участь у дискусійних групах. Згадаємо хоч деяких наших науковців, яких приїзду сподіємося, а це пп. професори: Роман Смаль-Стоцький, президент Головної Ради Наукових Товариств ім. Шевченка, Ярослав Рудницький, президент УВАН в Канаді, Яр Славутич, Константин Біда, Богдан Рубчак, Ярослав Розумний, С. Канафоький, Марія Овчаренко, Наталія Пазуняк, Григор Лужницький, Богдан Романенчук, Володимир Жила, Василь Ящун, Іван Сидорук, Степан Самбірський, Теодор Мацьків, Василь Лев, Петро Ополицький і ін.

Управа Наукового Товариства ім. Шевченка і дирекція Філологічної Секції вітають усіх українських учасників з'їзду МЛА, і просять не бачити, якщо яких проминула в переліку, та всіх запрошує на зустріч із нашим громадянством, що відбудеться в суботу, 26-го грудня ц. р. в приміщенні Українського Інституту Америки. Зустріч почнеться в 6-тій год. ввечері, на якій проф. Володимир Жила прочитає доповідь на тему: „Діялектичні особливості мови в повісті П. Мирного „Хіба ревуть воли, як ясла повні". Після доповіді запрошується всіх учасників сказати слово про свою наукову діяльність та про стан україністичних або славістичних студій в їхній високій школі або в їхньому науковому осередку.

„СВОБОДА" У РІЗДВЯНУ ПОРУ

Як у попередніх роках, так і цього року „Свобода" випустить два різдвяно-святочні числа: одне сьогодні, з датою 24-го грудня, а друге на свята за старим календарним стилем з датою 6-го січня 1965. З датою 25-го грудня і 7-го січня 1965, „Свобода" не появиться, як і не появиться з датою Нового Року, 1-го січня 1965. В усі інші дні „Свобода" появлятиметься нормально. Чергове число друкуватиметься з датою суботи, 26-го грудня.

ЗДА ПЕРЕСТЕРІГАЮТЬ ВІЙСЬКОВИКІВ ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ

СТВЕРДЖУЮТЬ, ЩО АМЕРИКАНСЬКА ВІЙСЬКОВА ДОПОМОГА ЗАЛЕЖНА ВІД ПРАВИЛЬНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ В ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ

Вашингтон. — У з'язку із заявою ген. Нґуе Хана, головнокомандуючого південнов'єтнамськими збройними силами, в якій він обстоює право військовиків виконувати всю державну владу в Південному В'єтнамі і то навіть всупереч вимогам американських дипломатичних і військових чинників в цій країні, державний департамент ЗДА проголосив у вівторок 22 грудня ц. р. декларацію з рішучою пересторогою проти „невідповідного встрявання" південнов'єтнамських військовиків в діяльність і компетенції цивільного уряду, встановленого у Південному В'єтнамі за підтримкою ЗДА. Декларацію державного департаменту проголошено в порозумінні з президентом Джансоном і в ній американський уряд підтримує офіційно політику свого амбасадора в Сайґоні ген. Тейлора, стверджуючи, що він діяв і діє в повному домовленні з американською адміністрацією. Основою цієї політики була і є вимога національної єдности в Південному В'єтнамі, без встрявання в справи державного керівництва такої чи іншої політичної групи або напрямку. Дотримуванням цієї вимоги була і є зумовлена американська військова і господарська допомога для Південного В'єтнаму в його боротьбі з комуністичними повстанціями. В заяві ген. Хана, проголошеній також у вівторок 22 грудня ц. р. в Сайґоні, цей провідник південнов'єтнамської військової кліки заатакував ген. Тейлора, стверджуючи, що його вимога звільнення цивільних провідників Південного В'єтнаму виходила поза його компетенції, як амбасадора. Водночас із цим ген. Хан загрозив, що якщо ЗДА будуть діяти далі в такий спосіб, та ЗДА втратять Південно - Східню Азію і Південний В'єтнам позбудеться своєї свободи. Заперечуючи право ЗДА встрявати в справи державного керівництва Південного В'єтнаму, ген. Хан заявив, що збройні сили Південного В'єтнаму не будуть підтримувати і провадити політики будь-якої із чужоземних держав.

Існує загроза, що згинули ще 30 білих з рук партизанів в Конґо

Леопольдвіль. — 14 врятованих в останніх днях білих „закладників" в одній із східних місцевостей в Конґо висловили острах, що 14 інших їхніх товаришів недолі згинули, вбиті дикими конґолійськими прокомуністичними партизанами 27 листопада ц. р. Також в іншій місцевості, біля містечка Баналії, знайдено закривавлені одяги 16-ох осіб, які мабуть також згинули, вбиті партизанами. Всі ці здогадні жертви — місіонарі або члени їхніх родин. Є між ними 15 англійців, вісім голляндців, чотири бельгійці та по одному американцеві, австралійцеві і канадійцеві. „Один Господь знає, яким чудом ми врятувалися" — заявила канадійка Долена Бирк, від якої відірвали її чоловіка, після чого загинув по ньому слід. Якщо дійсно тих 30 осіб згинули б, то число білих жертв з рук прокомуністичних повстанців зросло б до 159. Посилена військова допомога, що її дають повстанцям Альжир, Єгипет, Ґана й Судан, самі дістаючи транспорти зброї від Совєтів, згострила знову проблему миру чи дальшої війни в Конґо.

40 делеґатів Об'єднаних Націй вийшли геть під час промови делеґата Південно-африканського Союзу

Ню Йорк. — З усіх 80 країн, половина представників у Об'єднаних Націях вийшла з залі засідань Генеральної Асамблеї, коли там розпочав промову представник Південно-африканського Союзу міністер Г. Мюллер. Він заявив, що його країна є коммонвелтом південно-африканських стейтів, політично незалежна, але економічно пов'язана з іншими. Минулого місяця травня, сказав міністер Мюллер, у частині країни, заселеній народом Ксоза, відбулося голосування, яким обрано уряд для того понад три мільйонового народу. Промовець відкинув закиди, як „карикатурні", що в Південно-африканському Союзі одна частина людей домінує над іншою, себто біле населення над чорним. Білі й чорні живуть у тій країні в різних місцях, при чому, чорне населення може працювати в білих районах, але має свої політичні права тільки там, де живе.

Представник Ґвінеї, Акар Мейроф, обвинуватив Мюллера в тому, що він підмальовує рожевими фарбами становище в тій країні. 40 делеґатів вийшли, коли промовляв південно - африканський представник.

Зростає напруження між СССР і комуністичним Китаєм

Білгород, Югославія. — Тут стало відомо, що Москва й Пейпінґ посилено готуються до остаточного „ідеологічного" зудару, у зв'язку із скликанням СССР комуністичної конференції, якій противиться Пейпінґ. Вже вдруге за цей рік Москва звернулась до 25 комуністичних партій, включно з Китаєм, щоб вони погодилися і зібрались на конференцію для полагодження суперечки. Така конференція має відбутися в Москві 1-го березня. Російську компартію повністю підтримують усі сателітні країни, крім Альбанії. Румунська комуністична партія висловилась також за конференцію, хоча Румунія — всупереч волі Москви — схвалила старання червоного Китаю виробити власну атомову зброю. Політичні оглядачі в Югославії стверджують, що Китай використав вибух першої атомової бомби для політичної боротьби проти СССР та для згуртування, в першу чергу, азійських компартій довкола Пейпінґу.

УСІМ НАШИМ ЧЛЕНАМ, ЧИТАЧАМ І СПІВРОБІТНИКАМ ТА ВСІМ НАШИМ ГРОМАДЯНАМ І СПІВГРОМАДЯНАМ, ЯКІ ВІДЗНАЧАЮТЬ РІЗДВО ХРИСТОВЕ ЗА НОВИМ КАЛЕНДАРНИМ СТИЛЕМ, БАЖАЄМО ЩАСЛИВИХ І РАДІСНИХ СВЯТ!

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
і В-ВО „СВОБОДА"

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

У Різдвяну пору

І знову настала пора свят із їх єдиним і незрівнянним духом Різдва Христового, якого не всилі приглушити навіть найбільш крикливі комерційні реклями. Бо коли сьогодні ввечері засядуть до свят-вечірнього стола американські родини і коли після півночі почнуть виповнятись вірними численні храми Божі, то не тільки в них, але й в родинних гуртках таки переважатиме дух Різдва Христового, дух і думка про Того, що „прийшов днесь із небес, щоб спасти люд свій ввесь".

Разом з американцями вже й велика частина наших українських католицьких парафій відзначатиме свято Різдва Христового за новим календарним стилем 25-го грудня. У деяких парафіях зміна календаря вже перестала бути проблемою, бо переведено її десять чи скільки років тому. В інших парафіях, наприклад у Шикаґо, вона ще — можна сказати — на вістрі меча, як це завжди буває, коли до голосу приходять пристрасті. Очевидно, що прихильники обидвох календарних стилів у наших церковних святкуваннях мають поважні арґументи і — думаємо — було б великою помилкою „доливати оливи до вогню", що часто роблять з обидвох боків, наводячи смуток на душу, зокрема під час свята Різдва Христового. В церкві співаємо „Слава на висоті Богу, а на землі мир людям доброї волі". Але доброї волі не бачимо або бачимо дуже мало в практичному, щоденному житті. Якби ми хотіли розв'язати цю справу в дусі Різдва Христового, то залишили б кожному вільну волю, уможливили б кожному відсвяткувати Різдво Христове за таким календарним стилем, який кожний респектує. Правду сказавши, ми тільки скористали б на тому, якби „дух Різдва" панував у наших громадах не лише за новим і старим календарними стилями, але й кожного дня. А втім, справа календарного спору і так готова скінчитися за кілька років, якщо Об'єднані Нації, а за ними й усі країни та народи приймуть запроєктований вже цілком новий календар, це — так сказати б — „третій стиль".

Сьогодні, незалежно від того, за яким календарем хто з нас відзначатиме свято Різдва Христового, для всіх настала справжня Різдвяна пора, в якій ми думкою вертаємось на 1964 роки назад, до вифлеємської стаєнки, де народився Бог Предвічний, що приніс нам свою вічну Правду, яка єдино може нас спасти і на цьому й на тому світі. Очевидно, різні люди по-різному цю правду інтерпретують, ще інші намагаються її заперечити, як заперечують самого Бога. Так діється вже майже дві тисячі років, але вислід цього змагання тільки потверджує та скріплює віру в Бога і Його Правду.

Для нас, українців в Америці і Канаді, зокрема, придалося б, щоб цьогорічна Різдвяна пора тривала якнайдовше і щоб ми всі мали час і нагоду закріпити в наших душах дух Різдва Христового. Тільки події останніх місяців доказують, як дуже потрібно нам того духа, з його любов'ю і співчуттям до всіх, без злоби й ненависти до будь-кого; з його прямолінійністю та непохитною вірою, з його толеранцією та вирозумінням до людських хиб, але й з його безкомпромісовістю в справах основних засад життя та віри.

І коли ми в цю Різдвяну пору оновлюватимемо в наших душах і серцях ті Правди, що їх приніс нам народжений у Вифлеємі Ісус, коли бажатимемо одне одному радости і щастя, то скеруймо наші думки і на таку далеку, але й таку близьку нам нашу поневолену Батьківщину, до нашого талановитого, але безталанного українського народу, над яким все ще панує Ірод і який в холоді й голоді, потайки від безбожного окупанта, славитиме народження Спасителя з незламною вірою, що прийде час і тим ясніше, тим величавіше засяє для нього вифлеємська зірка, сповіщаючи нове народження Правди - Волі.

З такими думками зустрічаймо цьогорічну Різдвяну пору, і в цьому дусі побажаймо тим нашим братам, які відзначають Різдво Христове за новим календарним стилем, і всім нашим сусідам справді Веселих та Щасливих Свят!

Туга за миром на землі

Як щороку, так і на найближче латинське Різдво Папа із ступнів собору св. Петра виголосить побажання „миру місту і світові". Бо Вифлеємська ніч і народження Христа віддзеркалені у символі миру і тиші. У цьому дусі звучать колядки в усіх християнських народів, в дусі миру всі християни у широкому світі складають з нагоди Різдва Христового, що календарно приходить за кілька днів перед початком Нового Року, взаємні побажання щастя, здоров'я, миру в душі.

Похмура дійсність заперечує цю блаженну ідеалістичну тугу за миром і спокоєм. Між двома велетнями — З'єднаними Державами і Совєтським Союзом — ніби настало відпруження, ніби притупилась гостра холодна війна. Але насправді — як стверджено в комунікаті міністерської Ради Атлантійського пакту в Парижі — загроза зудару не минулась і не минеться доти, аж поки російсько - большевицький імперіялізм (в офіційній термінології — комунізм) не виречеться своєї цілі — накинути свою систему всьому світові.

У Конґо змасакровано понад 20 000 автохтонів і білих, і громадянська війна там продовжується. В Судані проголошено винятковий стан після кривавих боїв між неграми з півдня і арабами з півночі. В Південному В'єтнамі щоденно гинуть буквально сотні вояків і цивільних. В комуністичному Китаї проведено вибух атомової бомби, який кинув тінь смертельної загрози на всі південно - азійські країни. Австралія почала зброїтися, загрожена імперіялізмом Індонезії, яка висилає своїх партизанів на територію Маляйзії. В Кореї мир висить на волоску непевного перемир'я. На Середньому Сході арабські країни і Ізраїль раз-у-раз зголошують скарги до Ради Безпеки ОН проти агресивних сусідів. У Кашмірі, Пакістані, на Кипрі, в Альжирі нема спокою. Те саме в Ємені, Анголі, Сомалі. Америка тримає мільйон вояків під зброєю і пильнує миру на Середньому і Далекому Сході своїми морськими фльотами, витрачаючи на збройні сили по 50 більйонів долярів річно. Навіть маленька комуністична Куба недавно висловила в організації Об'єднаних Націй „надію", що в різних латиноамериканських країнах незабаром знову спалахнуть „визвольні революційні рухи".

Нема миру в світі, і коли нема нової великої війни, то тільки завдяки „рівновазі страху", „рівновазі терору". Щирого бажання миру не було ніколи в Москві й Пейпінґу, які змінювали тільки свою тактику на більш войовничу або більш забріхано - облудну. Саме під кінець цього року російський і китайський імперіялізми посилили свою акцію. Розвіялася надія на примирливіший підхід до міжнародної проблематики наступників Хрущова, які ніби повинні зрозуміти, що для Москви будь-якого режиму нема інтересу підсилювати підривно - революційні рухи в різних країнах світу, бо в остаточному висновку приведуть вони до вибуху війни, отже загальної катастрофи.

Людство вірить, що прийде мир на землі, хоч ця ідеалістична віра ще не знаходить потвердження у фактах.

Яр. Рудницький

РІЗДВО „БІКУЛЬТУРНЕ"

1. Gloria in Bahamis Deo!

У протилежність поетичному зображенню Б. І. Антонича, мовляв, у „сніговій завії" „**народився Бог на санях в лемківськім містечку, Дуклі**" модерні біблієзнавці, між ними голляндський теолог Г. В. фан де Фарт Сміт, прийшли до висновку, що Христос народився десь з кінцем серпня в 7-му році „перед Христом". І сьогодні вже немає вчених богословів, що твердили б про народження Христа в грудні (пор. „Тайм", т. 82, ч. 25, стор. 58)). Коли ж узяти до уваги географічну ширину Вифлеєму в Юдеї, то вона відповідає на нашій півкулі приблизно ширині Бермудських островів.

Святкуючи більш як 50 років свято Різдва Христового в „снігових завіях" і морозах, мене дуже приманювала ідея відсвяткувати його хоч раз у тій географічній ширині й приблизному кліматі, що насправді були несповна дві тисячі років тому. І от 24-го грудня 1963 року при серпневій погоді й температурі 85° у святковому настрої, дожидав я великого різдвяного свята в Нассав на Багамських островах.

Звиклий до традиційного посту перед „святою вечерою", я не поспішав рано на сніданок, а в святковому настрої вийшов на Лей-стріт, головну вулицю столиці Багамських островів. Що насамперед вражало тут кожного, це великий передсвятковий рух. І білі, і чорні, й півбілі, й півчорні, і великі, і малі — в якомусь поспіху, здавалося, хотіли викупити все, що „бачили очі" за вітринами крамниць, на прилавках під голим небом чи на станках головної площі — Росон скверу. Тут, під боком туристичного бюра влаштовано сцену Христового народження з Богоматір'ю, св. Йосифом (чорними), пастушками, ягнятами, трьома царями й зіркою, причепленою над трощаним дахом. Надворі стояла справжня серпнева спека, світило сонце, а в повітрі розносилися звуки голосника: Gloria in excelsis Deo!

Погідний святковий настрій у природі підсилювали деякі несподіванки. Ось один із янголів, що дискретно оточували цілу сцену Різдва, впав на траву й лежав горілиць на землі.

— Drunk in advance! — висловився про нього якийсь безбожно - підпилий турист.

— Ви краще підіть до церкви й там довідаєтеся, що й між янголами були „впавші". — стала в обороні „впавших" якась дама із солом'яним великим капелюхом на голові.

— А ви спробуйте дістатися сьогодні до церкви, — відповів він, — був у двох, зачинені, кажуть аж по півночі будуть відправи в церквах.

Дама з соломою на голові зм'якла:

— Коли ви думаєте, що цей янгол п'яний, то він напевно чоловічого, а не жіночого роду!

— А звідкіля ви це знаєте?

Не бажаючи бути свідком дальшої різдвяно - блюзнірської конверсації (тим більше, що до нас підходив височенний чорний поліцист), я попрямував далі.

По другій стороні площі стояла велика будівля з білою колонадою, а перед нею пам'ятник королеви Вікторії. Велика будівля — це був, так би мовити, „пуп багамського світу" — пошта телеграф, леґіслятура й суд. За ними (в пристойній віддалі) — стояв круглуватий будинок із заґратованими вікнами; це була стара публічна тюрма з XIX ст., перемінена тепер на публічну бібліотеку й музей. На всіх цих офіційних будинках виднілись більші або менші написи й прикраси під гасло: **Merry Xmas!**

*

Дигресія малощо не лірична: при вході до корабельного голу ясно освітлена блискітками, прикрашена, справжня різдвяна ялинка:

— Дитино півночі далекої, занесла тебе доля на моря південні, де „Крістмас" скоротили на „Хмас", а з „Танненбавм" зробили „Таннен-свінґ".

*

З нагоди Різдва Христового капітан корабля дає (об)жирний галя-обід з попереднім коктейлевим прийняттям, побажаннями й танцями, під звуки колядки „Джінґл бел".

На „Райській пляжі" проти сонця (85°) вигріваються на срібному піску маси туристів, прославляючи Різдво голосником: **Gloria in excelsis Deo!** (А вступ на „Райську пляжу" незмінний: два доляри від „великих і малих").

*

„В „Каліпсо" сьогодні спеціяльнаа вистава й музика — не забудьте прийти, ціни вступу ті самі, що в будень!"

*

„Впавшого" янгола якась добра рука (здається, чорного поліциста) поставила на ноги; вже не він лежить на землі, а чорний бом, що хропе при двох порожніх пляшках.

*

Від 3-ої години ранку 26-го грудня — парада „Боксінґдей". Це традиція дня, в якому з нагоди Різдва пани колись винагороджували вірних і добрих рабів. Сьогодні море маскарадно вдягнених людей, звуки пісень і бубнів, парадні фльоти-вози, крики, танці й радість новітніх рабів скомерціялізованого життя...

*

Сходить різдвяне сонце на Багамських островах і через кілька годин знову пектиме серпневим вогнем землю; тубільці шукатимуть тіней пальм, „новоприбулі" вигріватимуться на „Райській пляжі", а самітня ялинка в притворі корабля здивовано глядітиме на неоновий напис на протилежнім даху, з якого викреслили святе ім'я Христа...

2. Postscriptum: *"Не стяг це нашої вітчизни!"*

Спекотливе багамське Різдво, таке, яке приблизно було у серпні в Вифлеємі Юдейськім, коли родився Христос, проминуло.

В Нассав залишилися будні, туризм і новий державно - політичний статус*)...

Повертаючися з півдня в засніжені простори манітобських степів, я почувався щасливим, що переді мною ще таке Різдво, до якого я звик з дитинства: морозне, „в сніговій завії", з колядою, до якої не танцюють свінґа, з нашою традиційною кутею замість ґаляобіду, з ялинкою привезеною з Бобрівки, і з порожнім місцем за столом для тих, що відійшли від нас назавжди... Таке Різдво я святкував від років 6-го й 7-го січня, байдуже, чи сніг скрипів під чобітьми, чи під колесами авт...

І коли нам, киннутим на буруни далеких морів, доводиться іноді бути співучасниками свят чи подій, що ними живе кожночасно довкілля, то це тільки додаток, рід „цікавого досвіду" для живої душі. Вона, в своїй основі, незмінна, непорушна, сприймає це все як цікаві нові переживання, не забуваючи рідного євшан - зілля, що пахне навіть у Різдвяну ніч і навіть там, де „квіти квітнуть барвою новою"...

А коли підноситимуть якір і від'язуватимуть линви, що на деякий час прив'язували наш корабель до далеких чужих берегів, коли вивішуватимуть високо на щоглі новий прапор Багамських островів*), десь глибоко на екрані душі з'являться поетові слова:

Та що нам
Їхній бунтівливий стяг,
Коли не стяг це
нашої вітчизни...

*) Дня 6-го січня 1964 р. Багамські острови дістали нову конституцію й новий прапор, на якому виписані слова "Expulsis piratis, restituta commercia" (Після прогнання піратів відновлено комерцію).

Любомир Винар

ОЛЕКСАНДЕР ОГЛОБЛИН

(65-ліття з дня народження і 45-ліття наукової праці)

(2)

В 1941 році, з вибухом німецько - совєтської війни, перед проф. О. Оглоблиним, здавалося б, відкрилися нові обрії наукової праці. Проте німецька окупація Києва принесла повний застій наукової праці, а також нестерпні умовини холоду й голоду. Як писала проф. Н. Василенко - Полонська, „був тоді Київ голодний, без довозу продуктів, без грошей". Крім того ще слід підкреслити німецьке вороже наставлення до українського національного життя, зокрема його політичного сектора.

Олександер Петрович на короткий час (вересень - жовтень 1941 р.) став головою Міської Управи Києва. Тоді ж його обрано членом Української Національної Ради. Року 1942 проф. О. Оглоблин був директором Музею - Архіву переходової доби Києва, а в 1942 - 1943 рр. — керівником Історично - Філологічної Секції Київського Будинку Вчених. В тих тяжких часах він ні на хвилину не покидав наукової праці, працюючи над архівними матеріялами доби правління Україною графа П. Румянцева і взагалі другої половини XVIII століття.

У 1942 році проф. Оглоблина обирають дійсним членом Українського Історично - Філологічного Т-ва в Празі. Восени 1943 року переїздить Олександер Петрович із родиною до Львова, де провадить наукову роботу в Історичній Комісії Наукового Т-ва ім. Т. Шевченка. Тут треба підкреслити добрі зв'язки проф. Оглоблина з св. п. Митрополитом Андреєм Шептицьким, який плянував створити Церковно - Археографічну Комісію. Митрополит запросив до тієї праці Олександра Петровича і доручив йому скласти статут Комісії. Воєнні події не дозволили зреалізувати пляну Митрополита — Комісія постала аж у 1946 році при Апостольській Візитатурі в Мюнхені, в якій проф. О. Оглоблина обрано заступником голови комісії.

Запрошений до Українського Вільного Університету Олександер Петрович переїздить навесні 1944-го року до Праги, де працює до квітня 1945-го року.

По другій світовій війні, в 1945 - 1951 роках проф. Ол. Оглоблин звичайний професор Українського Вільного Університету в Мюнхені, де продовжує свою академічну і наукову працю. В 1949 - 1950 рр. був він членом Сенату й продеканом Філософічного Факультету УВУ. В 1946-1951 був професором Української Православної Богословської Академії в Мюнхені і членом Сенату Академії.

В 1947 році Олександер Оглоблин був обраний дійсним членом НТШ, а в 1948 р. — дійсним членом Української Вільної Академії Наук, де працював ще з 1946 року. Від 1946 він являється заступником голови Церковно - Археографічної Комісії при Апостольській Візитатурі в Мюнхені, а від 1949 р. заступником голови Історично - Філологічного Т-ва (кол. празьке). Проф. О. Оглоблин був директором Науково - Дослідного Інституту Української Мартирології з 1946 року та Історично - Археографічного Інституту УВАН з 1947-го року. Також був керівником відділу Генеалогії Українського Науково - Дослідного Інституту Родознавства та Знаменознавства з 1947 року, дійсним членом Українського Чорноморського Інституту з 1943 року.

В 1951 році проф. О. Оглоблин з родиною переїздить до ЗДА, де стає головою Історичної Секції УВАН, а від 1953 р. очолює Чорноморську Комісію УВАН у ЗДА.

Проф. О. Оглоблин є членом Редакційної Колеґії Енциклопедії Українознавства і редактором її історичного відділу. В 1953 р. обирають його дійсним членом Académie Internationale Libre des Sciences at des Lettres в Парижі.

(Закінчення на стор. 3-ій)

Ф. Лук'янович

ПРОТИ ГАМОРУ

У сконденсованому вигляді із „Нешенел Сівик Ревю" появилася у „Рідерс Дайджесті" в жовтні стаття під назвою „Зростаюча хвиля гамору". На початку цієї статті сповіщається, що ЗДА — це найголосніша країна світу, і на рисунку зображено звукові хвилі, що сходяться до вух людини з літаків, фортеп'ян, авт, мотоциклів, моторів вантажних машин, моторових човнів тощо. До цієї симфонії приєднуються звуки телевізій, радіоапаратів звичайних та ручних. „Надмірність цих звуків, — читаємо в статті — це прикрість, яку годі постійно терпіти".

Не втерпів їх і проф. д-р Іван Рудницький, і тому став, як не найбільш відомим громадянином міста Філядельфії, то принаймні найбільш відомим українцем. Упродовж останніх кількох днів його прізвище не сходило зі сторінок місцевих пресових органів „Булетина", „Дейлі Нюз", а зокрема „Інкваєрера".

У щоденнику „Інкваєрер", на першій сторінці на три колонки, із перенесенням змісту на іншу, появилася відомість під заголовком „Професор стишує радіоапарат на голові його власниці". Далі йде опис події, а саме, що в автобусі, в якому їхав проф. Рудницький, їхала також п-і М. Гелінас, маючи із собою голосно граючий ручний радіоапарат. Професор просив, щоб вона стишила звук, а коли п-і Гелінас відмовилась це зробити, заявивши, що це не Росія, звернувся до водія. Але цей останній відповів, що не має такого розпорядку, який забороняв би радіо в автобусах. Вернувшись на своє місце, проф. Рудницький застав навпроти себе п-ю Гелінас, яка пересіла ближче і радіо пустила ще голосніше. Проф. Рудницький вихопив апарат із рук власниці і тарахнув ним її по голові.

П-і Гелінас подала на поліційній станиці зажалення проти проф. Рудницького. В газеті подано про нього всі дані: де і коли народився, де студіював, місце замешкання; зазначено, що викладає історію в Ла Сал коледжі та російську мову в Брін Мор коледжі.

У черговому числі подано знимку проф. Рудницького із рукою на перев'язці, яку він ушкодив, вправляючи джюдо чи якийсь інший рід спорту, а поруч — п-і Гелінас. Проф. Рудницького звільнено після того, як він вніс 300 долярів кавції.

Наступного дня надано в „Інкв." Рудницькому найбільше місця. На першій сторінці в обрамуванні повідомляється, що міський комітет для усунення гамору відбув засідання і схвалив таку резолюцію: почування інших людей треба заспокоювати увічливістю і — надто голосні звуки радіоапаратів слід оминати, включаючи до них слухавки.

На іншій сторінці цього ж числа вміщено редакційний коментар під заголовком „Імпульсивний професор". У веселому тоні автор цього коментаря пише, що під впливом надмірно крикливого „буґі-вуґі" професор мав відвагу зареагувати, додавши цим новий уступ до своєї лекції з сучасної історії.

На цій самій сторінці „Інкваєрер" містить листи своїх читачів на різні теми. В цьому числі з 11 листів один присвячений Голдвотерові, один — фармам, один — надмірові харчів, один — в'язницям, а ще один — стейтовим виборам. Аж шість листів присвячено справі проф. Рудницького. Якийсь читач представляє його як приклад для боягузів, і пропонує включити його в ряди „профілів відваги" (книжка бл. п. през. Кеннеді, за якою накручено телевізійні програми, що йдуть по неділях). Інший, протестуючи проти звуків, які нас глушать, твердить, що проф. Рудницький вкоронував радіоапаратом винну особу, вчинок, що його багатьом з нас кортить зробити. Третій читач твердить, що також і він мав нагоду бути слухачем небажаної музики, і тому висловлює професорові співчуття. Четвертий хвалить проф. Рудницького за його вчинок, п'ятий підкреслює його відвагу, а шостий закликає Конгрес, міську раду та всіх автобусових пасажирів просити Президента уділити проф. Рудницькому „Медалю Чести", найвище відзначення у ЗДА.

***

Проф. Рудницький своїм може й імпульсивним вчинком став об'єктом симпатії і активним оборонцем усіх, що пасивно терплять під каскадами галасливої музики. Преса цю справу піднесла, а слід за нею висловився міський комітет для усунення гамору. Ми не здивуємося, якщо його запросять у члени цього комітету, бо він переконав більше людей, як комітет усіма своїми резолюціями. І не виключено, що незабаром побіч написів „курити заборонено" висітимуть також написи „грати голосно заборонено", як цього загал домагається.

**

Суд, який розглядав скаргу галасливої пані Гелінас у понеділок 21-го січня, звільнив — як подає „Ню Йорк Таймс" — проф. Лисяка - Рудницького від вини і кари. Мотивів рішення суду не подано, але вони наявні: не можна зловживати свободою на шкоду своїм співгромадянам, чого допустилася пані Гелінас.

ПРОФ. НЕСТОР ГОРОДОВЕНКО

ВИДАТНИЙ ДИРИГЕНТ-ІНТЕРПРЕТАТОР

(Із спогадів І. Гаєвського в ЛМКлюбі в Ню Йорку, 23 жовтня 1964 р)

(I)

Отож у нас так вже водиться, що ми згадуємо наших видатних, заслужених діячів культури, науки чи мистецтва вже після їх смерти. Так сталося і з нашим славним диригентом — Нестором Городовенком, що належав до цієї великої когорти діячів мистецтва.

Не так ще давно, у листопаді 1960 року, припадала 75-та річниця народження Нестора Городовенка. Але той ювілей видатного діяча національної культури якось залишився забутим...

Покійний Нестор Феофанович Городовенко пройшов не легкий життєвий шлях. Він належав до тих самородків, які, вийшовши з низів українського селянства, здібностями, наполегливістю та енерґією пробивали собі шлях до кола інтелектуалів мистецько-музичної еліти.

Народився Нестор Городовенко 27 жовтня 1885 року в селянській родині, в с. Венслави Лохвицького повіту на Полтавщині. Йому було 7 років, коли батьки переїхали у Лохвицю, де він і розпочав свою науку в початковій школі. На 16-му році життя вступив до Полтавської Учительської Семінарії, яку й закінчив через 3 роки зі званням народного вчителя. Потім деякийсь час учителював у сільських школах. Але педагогічна праця не задовольняла і він, підготувавшись до конкурсних іспитів, у 1904 році вступив до Учительського Інституту в Глухові, який успішно закінчив у 1907 році.

Під час навчання в Інституті виявив особливі здібності в дириґентській клясі та в клясі музики (скрипки).

Там же, в Глухові, познайомився з відомим педагогом, професором Петербурзької консерваторії, українцем Ол. Рубцем, у якого студіював теорію музики й гармонію.

З хоровим мистецтвом Нестор Городовенко познайомився й захопився ним ще з дитинства. В початковій школі брав участь у церковному хорі та одержував за це, як він хвалився, щомісячний гонорар аж... 3 карбованці. У старших клясах Семінарії та Педагогічного Інституту уже керував студентським хором. Закінчивши Інститут, викладав у гімназіях: Лохвиці, Переяслава, Ольгополя та ін., одночасно керував місцевим хором. У Лохвиці його хор виконував твори Бортнянського, Веделя, Березовського, а на світських концертах народні пісні в обробці Миколи Лисенка.

Наш Нестор мав природний талант неперевершеного інтерпретатора української народної пісні. Від них віяло пахощами наших широких степів та чарівним підсонням рідної землі.

Під час визвольної боротьби 1917 - 1920 рр. Нестор Городовенко залишив провінцію і прибув у Київ.

На фронтах точилась кривава боротьба з московсько-большевицькою навалою. Частина нашої свідомої інтеліґенції зі зброєю в руках боролася з переважаючим ворогом на фронтах, а інші вели боротьбу на національно-культурному фронті — словом, пером, піснею... До них належав і Н. Городовенко.

Тоді в Києві працювали такі видатні музики, як Леонтович, Стеценко, Кошиць, Степовий та інші. До їх кола увійшов і незабутній Нестор.

З від'їздом у світову подорож Державної Республіканської Капелі А. Кошиця, його спадкоємцем на рідних землях фактично залишився Нестор Городовенко. Його запросили на дириґента хору „Дніпросоюзу", який пізніше перетворено в хорову капелю Нар. Освіти, а незабаром реорганізовано в Державну Українську Мандрівну Капелю, скорочено „ДУМКА".

З 1919 аж до 1938 року Н. Городовенко керував Капелею „ДУМКА", як її мистецький керівник, головний дириґент. За той час „ДУМКА" об'їздила з концертами всю Україну, всі республіки Сов. Союзу, побувала за кордоном, зокрема у Франції, всюди здобуваючи заслужену славу...

У 1930-му році Н. Городовенка, як визначного знавця хорової музики, обрано на професора Київського Музичного Інституту ім. Лисенка, де він очолив Дириґентський відділ.

Проф. Городовенко був знавцем і народної пісні і клясичної музики. Можна з певністю ствердити, що Капеля „ДУМКА", як і Державна Республіканська Капеля А. Кошиця, одна з перших пробила браму до західньоевропейського світу, показавши шедеври невмирущого українського хорового мистецтва.

Не легкою була праця Н. Городовенка в умовах совєтської дійсности. Свого часу він писав: „Охопити цей 19-річний період всіх політичних, економічних, трагічних перипетій, цієї роботи в умовах московсько-большевицької тиранії, в стислих рядках неможливо".

У 1937-му році большевицька влада стала докладніше приглядатися до праці капелі „ДУМКА" та до її національного спрямування. Наслідком цього, з наказу НКВД, Нестора Городовенка усунено від праці і він майже рік був безробітним. До початку світової війни він вже не повернувся до капелі, а працював як керівник відділу пісні у Київській Фільгармонії.

У 1942-му році, за німецької окупації України, проф. Н. Городовенко в Києві знову організував хор, з рештки кол. капелян „ДУМКИ" і майже рік виступав з концертами і по радіо. У голодному й холодному Києві моральну і матеріяльну підтримку проф. Городовенкові та його хорові давали Вукопспілка та Цукроцентраля, на чолі з покійним її директором Мироном Луцьким.

Повторна окупація України большевиками примусила Н. Городовенка у 1943-му році залишити Київ і вирушити в еміґраційні мандри на Захід. У Львові він очолив хор при Інституті Народної Творчости, а по закінченні війни, вже в Німеччині, створив хор „Україна". Він за складом співаків з їх голосовим матеріялом не дорівнював кол. капелі „ДУМКА", але при наполегливій праці невтомного дириґента за короткий час досяг великих успіхів. За 4 роки хор „Україна" дав сотні концертів духовних і світських творів. В його хоровому репертуарі, як і раніш, знайшли місце, крім клясиків української музики, також твори видатних західньо - европейських музик.

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE 5020 OLD YORK ROAD PHILADELPHIA, Pa. 19141

Христос Рождається!

Рідним, Приятелям і Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажає —
д-р Богдан Олесницький з Родиною
Нюарк, Н. Дж.

НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ
з нагоди
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
— пересилають —
д-р Володимир і д-р Стефанія Гук з Рідньою
Нюарк, Н. Дж.

РІДНИМ, ДРУЗЯМ та ЗНАЙОМИМ
найщиріші побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
засилають
Ольга та д-р Микола Кузьмовичі з дітьми

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!
Рідні, Приятелям і Знайомим
щирі побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— пересилають —
д-р Роман і Ольга Граб

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Родині, Приятелям та Знайомим
— бажають —
Орися і д-р Богдан Панчуки
Нюарк, Н. Дж.

Рідні, Приятелям та Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажають —
Д-р Софія і д-р Богдан Шебунчаки з Дітьми

Українському Духовенству, Організаціям та ВШ. Клієнтам, Родині та Знайомим
із
РОЖДЕСТВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
— бажають —
Антін і Бронислава ЛАЗІРКИ
Наталія і Олег — діти
894 Stuyvesant Ave., IRVINGTON, N. J. — Tel.: ES 1-2559

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
РІДНІ і ЗНАЙОМИМ
— бажає —
д-р Богдана Свистун з Рідньою
Кліфтон, Н. Дж.

РАДІСНИХ і ЩАСЛИВИХ
СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Рідні, Приятелям та Знайомим
— бажають —
д-р Л. і Ю. Стефанівські

Христос Рождається!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
ВШ. Громадянству та всім Студентам
— бажає —
УПРАВА СУСТА

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Рідні, Приятелям, Пацієнтам і Знайомим
— бажають —
д-р Ігор БАЧИНСЬКИЙ
д-р Ядвига, інж. Олег, Оксана й Андрій БАЧИНСЬКІ
Джерзі Сіті, Н. Дж.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
для Знайомих та Пацієнтів
міста Бостону та околиць
— бажає —
д-р Зенон Матківський

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Рідні і Знайомим
— бажає —
д-р Григорій Явний з Родиною

Рідні, Приятелям і Знайомим
ЩИРІ ПОБАЖАННЯ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
пересилають
д-р Мирон і Ярослава Зарицькі

З НАГОДИ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
сердечні побажання
РІДНІ, ПРИЯТЕЛЯМ і ЗНАЙОМИМ
шлють
д-р Олександер, Ярослава, Борис і Марко Гудзяки
Сиракюз, Н. Й.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
СЕРДЕЧНИЙ СВЯТ-РІЗДВЯНИЙ ПРИВІТ
шлють
РІДНИМ, ДРУЗЯМ і ЗНАЙОМИМ
д-р Андрій і Ліда Лемішки зі сином Ігорем

Рідні, Друзям і Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажає —
д-р Борис Филипчак з Родиною
ПАССЕЇК, Н. Дж. — 57 Passaic Avenue

З нагоди
СВЯТ ХРИСТОВОГО РОЖДЕСТВА та НОВОГО РОКУ
засилає
Рідні, Приятелям та Знайомим
найщиріші побажання
Д-р БОГДАН ПАНАСЮК з РІДНЕЮ

ОЛЕКСАНДЕР ОГЛОБЛИН

Закінчення зі стор. 2-ої

Водночас проф. О. Оглоблин не припиняв своєї академічної праці. З 1951 р. він є головою Іспитової Комісії Філософічного Факультету УВУ в ЗДА, а з 1957 р. — директором Філософічного Відділу Делеґатури УВУ в Америці. В 1963 році став головою Українського Генеалогічного Т-ва, а з кінцем цього року членом Редакційної Колеґії „Українського Історика" — єдиного українського історичного журналу у вільному світі. В 1964 р. став членом Ініціятивної Групи Українського Історичного Т-ва, яке саме тепер оформлюється.

Проф. О. Оглоблин має свою власну „історичну школу" — багато його учнів і послідовників є визначними істориками. Його розуміння студентської молоді й праця над вирощуванням кадрів українських істориків має непроминальне значення для розвитку української культури.

Основні ідеї наукової творчости й історичні праці

Тяжко в короткій статті проаналізувати основні ідеї і проблеми творчости проф. О. Оглоблина, яку характеризує різноманітність, як також глибина аналіза історичного процесу в різних його виявах і періодах. В загальному основні ідеї творчости Олександра Петровича можна схопити на основі п'ятьох основних елементів історії, які стоять між собою у функціональній залежності і є головними рушіями українського історичного процесу, а саме: земля — рід — людина — нація — держава. Основні проблеми науково - дослідчої праці О. Оглоблина в 1919 - 1946 роках саме й вкладалися в рямки багатовимірної формули українського історичного процесу.

Рід — Земля

Значну частину своїх дослідів присвятив Олександер Петрович родознавству і землезнавству, які включають генеалогію, історичну біографію й льокально - історичні та історично - географічні досліди. Проф. Н. Полонська-Василенко писала, що „його широке розуміння завдань генеалогії відкриває перед цією науковою галуззю нові перспективи: з науки, яка переважно вивчала зв'язки вищих верств населення, він перетворює її на складову частину історичних дослідів взагалі й поширює коло досліджень на інші верстви людности XVI-XVIII ст". („Проф. д-р О. Оглоблин, „Вісник" ч. 5. за травень 1955, ст. 28).

Історик зосереджується над дослідами лівобережної української генеалогії XVII-XVIII ст., на окремих питаннях генеалогії Правобережної України XVI - XVIII ст. і вкінці на методологічно - історіографічних проблемах української генеалогії. У висліді цієї праці появилися численні студії про рід Хмельницького, Мазепи, Ханенків, В. Капніста, А. Полетики, Гр. Покаса і інших родів. В 1959 році вийшла цінна праця О. Оглоблина „Люди старої України" (Мюнхен, 1959, 328 стор.), в якій зібрано 23 нариси історично - біографічного характеру.

Досліджуючи окремі постаті другої половини XVIII ст., О. Оглоблин джерельно виказує, що по мазепинській добі і по ліквідації гетьманату існувала українська провідна верства, яка плекала державницькі традиції. Він виявляє існування в Новгороді - Сіверському в останній чверті XVIII століття впливового патріотичного гуртка українських автономістів, з якого вийшов анонімовий автор відомої „Історії Русів". Ці досліди мають першорядне значення для української історіографії — і виразно вказують на органічний зв'язок між поколінням Гетьманської України і поколінням кінця XVIII і початку XIX століття.

Методологічним і історіографічним проблемам присвятив історик важливу працю: „Українська генеалогія та її значення для історичної науки" (записки ЧСВВ, Рим, 1960, т. III), в якій викладає свою теорію про значення генеалогії в історіографії.

(Далі буде)

Христос Рождається!

Щиро вітаємо
Рідню, Друзів і Знайомих
з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і НОВИМ РОКОМ
тепер і за 2 тижні
Таїса і Петро БОГДАНСЬКІ

Веселих Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Родині і Знайомим
бажають
Віктор, Ірена і Боженна СИГАЛІВ

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
та
НОВИМ РОКОМ
сердечно вітаємо
Рідних, Приятелів і Знайомих
та бажаємо Веселих Свят
Ярослава і Корнель НІЩЕМЕНКИ
Дітройт

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Родині, Друзям, Приятелям
і Знайомим
Веселих Свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
Павлина СМЕРЕЧИНСЬКА
Ню Йорк

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
та
НОВИМ РОКОМ
бажаємо
всього найкращого
Рідні, Приятелям і Знайомим
Христос Рождається!
Ярослава і Ярослав БУКАЧЕВСЬКІ з Дітьми

Всім, всім,
Рідні, Друзям і Знайомим
по всім світі сущим,
найсердечніші побажання
з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і НОВИМ РОКОМ
пересилають
Олена і Амврозій МАРУНЕНКО

Ангела і Леонід РОМАНЮКИ
вітають
свою Родину, Друзів і Знайомих
з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
та бажають їм
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Рідні, Приятелям та Знайомим
бажають
Василь і Марія САДІВНИКИ
та
Христина і Богданна БЛАЖЕНКИ

Замість розсилки
СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ
складаю
(крім щорічного датку) 3 дол.
на Українських Інвалідів
(Зб. л. ч. 141).
Петро ЗУБРИЦЬКИЙ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Рідні, Друзям та Знайомим
бажають
Євгенія і Андрій РАТИЧІ

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
і НОВИМ РОКОМ
сердечно поздоровляють
Рідню, Приятелів і Знайомих
Василь і Ірина ГНАТІВ
з синами Юрчиком і Ромчиком

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Рідні, Друзям та Знайомим
бажають
інж. Іван, Люба, Юрчик і Борис ТУРЯНСЬКІ

Всім Друзям, Знайомим
і Приятелям
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
Богдан КУРАХ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Рідні, Друзям і Знайомим,
всім Доставцям і Вп. Покупцям
Української книгарні „Сян"
в Бостоні, Масс.,
бажає
Wasyl STEBNYCKY
4 Milford St., Boston 18 Mass.
Tel.: HAncock 6-7268

Рідні, Друзям і Знайомим
з нагоди
РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО
Веселих Свят
бажають
Богдан ГІРНЯК з Родиною

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Рідні і Знайомим
бажають
Ярослав, Таїса, Мотря і Роман ТУРЯНСЬКІ

Рідним, Друзям та Знайомим
з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ
та НОВИМ РОКОМ
бажаємо
всього найкращого
д-р Ілля, Стефанія КАРАПІНКИ
163—19th Ave., Irvington, N.J.

ДО ХРОНІКИ УВАН

В числі 225 „Свободи", з дня 3-го грудня ц. р. в звіті Музею - Архіву УВАН за вересень місяць через наш недогляд пропущені такі рядки серед поступлень матеріялів до Музею: „Від д-ра С. Парфанович 3 її книги, 7 машинописів різних редакцій її останніх творів і оригінали ілюстрацій до них роботи М. Мриць (8); від О. Перхорович — 18 різних матеріялів з Шевченківською тематикою".

Музей - Архів УВАН

● У Норвеґії арештовано одного капітана летунства під закидом шпигунства. Арештований старшина признався, що продавав військові тайни совєтському атташе.

Христос Рождається!

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ
РІЗДВЯНИЙ ПРИВІТ
Рідні по обидвох сторонах Океану та Знайомим
— пересилають —
Адріян і Люба ЛАПИЧАКИ

Рідні, Друзям і Приятелям
що святкують за новим і старим стилем
бажаю
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!
Петро ПОСТОЛЮК з донею Іриною

З Світлим Празником Різдва Христового
Рідні, Приятелям і Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажають
Ярослава і Остап ОЛЕСНИЦЬКІ
з синами: Нестором, Тарасом, Любодаром і Мироном

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажають усім
своїм Рідним, ВП. Гостям та Знайомим
Ю. Б. ВЕРТИПОРОХИ
ОКСАНА РЕСОРТ, Glen Spey, N. Y.

Рідним, Приятелям і Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ 1965
бажає
Д-р ОСИП АНДРУШКІВ з РОДИНОЮ

Рідні, Приятелям та Знайомим
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!
— бажають —
Зеня і Іван БУНДЗЯКИ з синами
Ізидор і Каролина ЛАВРИШКО

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
ВЕСЕЛИХ СВЯТ та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Родині і всім Знайомим по цілому Світі
бажає
ЯКИМИШИН МИКОЛА З РІДНЕЮ
з села Янчин, повіт Перемишляни, Зах. Україна
тепер
68 Miller St., Rochester, N. Y. 14605. U.S.A.

Рідні і Приятелям
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажають —
Ольга і Олександер Смалі з Родиною
158 Eastern Parkway NEWARK, N. J.

Рідні, Знайомим та Колегам
ВЕСЕЛИХ СВЯТ
та
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
— бажають —
д-р Марія і д-р Юрій Дицьо
зі синами
Юрчиком і Марком

В Англії буде скасована кара смерти

Лондон. — Палата Громад проголосувала тут 21 грудня значною більшістю голосів за скасуванням кари смерти, як відплати за вбивство. За цей закон було віддано 355 голосів, а проти голосувало тільки 170, що викликало загальне здивування в Палаті Громад. Пропозиція одинадцяти членів Парляменту, щоб відкласти рішення на півроку, не знайшла підтримки, закон був ухвалений після вже другого читання. Сер Френк Соскайс заявив, що досмертна в'язниця буде відповіднішою покарою для вбивців. Звичайно, присуд на досмертну в'язницю заміняюлось підсудному в Англії після дев'яти років звільненням, але тепер той термін буде продовжено. „Але треба старатись повернути тих підсудних до суспільного життя, — заявив промовець, — якщо виявиться, що вони для такого життя здібні та вестимуть себе відповідно". Однак, щоб смертний закон став повноцінним, його має ще затвердити Палата Лордів. У Палаті Громад відбувалося вільне голосування, себто кожний, голосуючи за чи проти нового закону, мав голосувати тільки на базі власної свідомости й відповідальности. Ще в 1956 р. Сидней Сілверман, член Парляменту від партії Лейбористів, вносив проєкт подібного закону, але тоді він перепав у Палаті Лордів. З його ініціятиви відбулося голосування й цього разу. У 1956 р. Палата Лордів відкинула проєкт такого закону значною більшістю. Останнім часом у Англії було повішено 6 убивців. Саме тоді, коли в Палаті Громад точились розмови про новий закон, було оголошено про те, що 5 січня 1965 р. у одній із в'язниць буде страчено вбивцю, який замордував іншого в'язня в камері, засудженого на досмертне ув'язнення. Дехто в Англії вважає, що кару смерти замінять П. Дунфордові довічним ув'язненням.

Дім для „Українського Відділення" Всесоюзної Торговельної Палати

Київ. — На розі вулиць Великої Житомирської і П. Осипенко будується чотириповерховий дім для „Українського Відділення" Всесоюзної Торговельної Палати, з великої форми вікнами, багатьма вітражами та залею для експонатів. „Розсувні перегородки окремих приміщень намічено виконати з особливих синтетичних тканин", — повідомляє „Радянська Україна" з 12 грудня. Дім, що нагадує собою американську конструкцію з бетону і скла, спроєктували чотири київські інженери-будівельники. Так зване „Українське Відділення", де будуть оцінюватись усі товари, які йдуть з України на експорт, є експозитурою Всесоюзної Торговельної Палати в Москві. Товари з України, що йдуть за кордон, позначені не українською маркою, а „всесоюзною".

● Румунія признала рацію китайським комуністам, що вони мали „право і обов'язок" перевести 17 жовтня мин. року атомовий вибух. Таким чином комуністична Румунія виступила, як одинокий сателіт, проти становища Совєтів, які є проти атомової зброї Китаю.

Загальні Збори Товариства Українських Інженерів в Ню Йорку

7-го листопада відбулися Загальні Збори Метрополітального Відділу Товариства Українських Інженерів Америки в Ню Йорку в домівці Т-ва 2 Схід 79-та вулиця. По вислуханню звітів уступаючої управи, контрольної комісії і по діловій дискусії уділено уступаючій управі абсолюторію. Вебрано нову управу в складі: архітект Іван Заїдь — голова, інж. Роман Галібей, 1-ий містоголова (оба перевибрані), інж. Ярослав дпвпімбпйм о неілллллмпп Городецький 2-ий містоголова, члени управи: інж. Іван Фриз, інж. Михайло Ількiв, інж. Степан Косоноцький (перевибраний), арх. Любомир Калинич, і інж. Константин Клюфас. — До контрольної комісії увійшли: інженери: Степан Процюк, Володимир Вальчак і Роман Баранський. До номінаційної комісії перевибрано інж. Івана Духницького. Опісля переди скутовано ряд актуальних проблем Товариства, нашої еміграції і громадянства, виражено ряд побажань і сугестій. Зокрема важною справою є включення в організацію молодих інженерів. І. З.

Малярська виставка батька й дочки

14-го грудня в Шикаго відкрилась виставка праць відомих мистців Василя і Катерини Кричевських, що живуть тепер в Каліфорнії.

Виставку влаштувала секція жінок лікарів. Офіційльне відкриття виставки відбулось 16-го грудня, при чисельній публіці. Відкриття довершила арт. мал. п. Міка Гаврасовська-Дачишин, член Ню Йоркського Відділу ОМУА. (Об'єднання Мистців Укр. Америки). Малярка розповіла про творчий шлях Кричевських та вартість їх праць у доробку укр. культури. „Після вдалих, попередніх виставок Олена Кульчицької (заходом Окружної Ради С. У.), — покійних: Труша і Новаківського (заходом секції Дружин лікарів) — виставка мистців Кричевських, — повинна притягнути якнайширші круги глядачів і покупців!" — говорила мисткиня. — Із майже сімдесяти гвашів, акварель і олій багато праць уже розпродано. Виставка тривала до середи 24 грудня 1964. р. у приміщенні „Тейлор Гавз". В. Н.

У поневоленій Україні — конкурс на твори малятам

„Літературна Україна" — орган Правління Спілки письменників України, в одному з недавніх чисел принесла проголошення конкурсу на „твори малятам". Ось уривки з цього проголошення: „Два братніх журнали — російська „Мурзилка" і український „Барвінок" оголошують спільний конкурс на краще оповідання, вірш малюнок. Юні читачі дуже люблять твори про славні перемоги Совєтської Армії, про героїчні подвиги наших людей в ім'я Батьківщини. Ось чому журнали обрали темою конкурсу бойові для захисників країни, патріотизм совєтських громадян у воєнний і мирний час. Кращі твори будуть відзначені преміями. Їх одночасно опублікують в „Мурзилке" і „Барвінку". Премії — перша за оповідання 300 карб., друга 150 карб. третя 75 карб.

Коментарі справді зайві. Можна тільки добавити, що як „Мурзилка" так і „Барвінок" обидва вони своїм духом російські журнали, а також і мовою, бо „Барвінок", хоч виходить у Києві, тільки частиною накладу появляється українською мовою, а так він — російськомовний.

Русифікація України йде пляново і починається від наймолодшого дитячого віку теж засобами періодичних дитячих видань. І книжкові дитячі видання появляються в Україні російською мовою, напр. на Донбасі і в Криму — дитячі видання виключно російськомовні.

Міністер культури СССР Фурцева повідомила про нові „мистецькі фестивалі"

Москва. Міністер культури СССР Є. Фурцева повідомила пресу, що віднтепер головні „мистецькі фестивалі" у великих містах СССР будуть проводитись під певними кличами або під знаком уваги до творчости якогось композитора. У Москві незабаром розпочнеться фестиваль під назвою „Русская зима". Там же і в Ленінграді, Києві й інших містах будуть влаштовані фестиваль Чайковського, з нагоди 125-річчя з дня його народження. У Ленінградї фестиваль „Бiлої ночі" буде присвячений творчості композитора Прокоф'єва. На фестивалі „Русская зима" будуть виконані танці „народів СССР", щоб викликати зацікавлення совєтських громадян та підсилити зацікавлення закордонних туристів, які в Москві вважатимуть різні танці народів СССР за „рускі".

Козаки міняють однострої

Козаки Української Струнної Оркестри з Філядельфії хочуть виступати на новорічній параді вулицями міста у нових одностроях.

Новорічна парада, яка відбувається на Новий Рік, є найбільшою атракцією року в місці, є передавана на телевізії по цілій Америці. Вже від років Українська Струнна Оркестра бере активну участь у тих парадах. Останньо вийшли вони в гарних козацьких строях, разом із танцювальною групою СУМА. Вигляд їх зворушував кожного українця і притягнув око кожного чужинця. Не менший ефект викликали вони також на вулицях Вашингтону, де брали участь у відслоненні пам'ятника Тарасові Шевченкові.

Однострої, які не вийшли з моди ще від козацької доби, залишаться скарбом ще на довгі роки. Однак, закони „Мамерс Асоціяції" не дозволяють брати участи в одностроях, які вже були колись будь ужиті на новорічній параді. Тому на новорічну параду треба нових одностроїв для понад 70 осіб. Це річ, яка вимагає не тільки мистецького таланту, але також великих фондів.

Щоб українського імени не понизити і затримати Українську Струнну Оркестру в перших чотирьох місцях, мусимо фінансово допомогти нашій оркестрі щедро і щиро. Добрих і гарних строїв потрібно, щоб здобути перше місце з 22-ох оркестр, які змагаються. Все інше як комбінації, марші, музика і т.пд буде полагоджене організацією Струнної Оркестри. Поможім їм нести чесно і гордо наше українське ім'я у вільному світі. Вишліть наші пожертви на адресу: Ukrainian American String Band, P.O. Box 3662 Philadelphia, Pa. 19125.

Бандити в Патерсоні пограбували $533,500

Патерсон, Н. Дж. — 21-го грудня бандити перевели грабунок понад півмільйона долярів, зв'язавши перед тим 4-ох священників та вмешкдливши двох банкових вартових, які надвезли автом банкові гроші. Цей відважний безличний грабунок відбувся таким способом, що спершу бандити зв'язали і скували пароха костела св. Антонія 54-річного Аттілія Джованнінi, який після служби Божої вернувся до парохіяльного бюра. До цього бюра приходили пізніше ще три інші священики, і всіх їх бандити в'язали та затикали уста, при цьому пограбували $ 1,100, які в неділю зібрано в костелі. Коли перед парохіяльний дім над'їхало авто Першого Крайового Банку, щоб забрати парохіяльні гроші, бандити перемогли двох вартових і взяли від одного з них ключі та забрали з авта гроші, які з головного банку авто мало розвезти між ври філії, щоб вони мали потрібну готівку для звичайних банкових операцій. Забравши гроші з авта, бандит вернувся до своїх „колег" в парохіяльному бюрі і закликав їх, щоб втікли. Всі бандити всіли до авта та зникли, поки була заалярмована поліція ще одним священиком, який надійшов до канцелярії та побачив пов'язаних священиків із заскнеблюваними устами. Бандити втекли з поважною сумою $ 533,500.

Короткі вісті

● Особистий лікар президента Джансона д-р Джеймс Е. Кейн, який недавно досліджував здоров'я свого пацієнта, заявив що Президент втішається дуже добрим здоров'ям і має всі вигляди на те, щоб щасливо працювати під час другої каденції, яку почне 20-го січня. Д-р Кейн не ствердив жадних злих наслідків після енергійної виборчої кампанії. „Серце Президента дуже добре, казав лікар, нема жадних слідів давньої недуги".

● На Кубі розстріляли „трьох шпигунів Центральної Розвідчої Агенції" в Пінар дель Ріо, як про це пише урядовий щоденник „Революсіон". Ці розстріляні кубинці, противники Кастра, це Рікардо Уллоа Олівера, Д. Монтеро Камалліэрі та Дезідеріо Люрдс Валлядарес.